

نمودار تنوعات عرفان‌ها در موضوع وحدت و کثرت وجود

علی موحدیان عطار

بر خلاف تصور غالب، همه عرفان‌ها وحدت وجودی نیستند، بلکه عرفان تنها وحدت گرا و شهود گراست. بنابراین، می‌توان موارد و مصادیقی از عرفان را یافت که در عین اینکه به وحدت وجود باور ندارند، اما این دو جوهر ذاتی عرفان را دارند. به این گونه، می‌توان عرفان‌ها را به ملاحظه قبول یا عدم قبول وحدت وجود به صورت زیر دسته‌بندی کرد:

